

Stichting Historische Sociëteit Enschede – Lonneker

www.shsel.nl Secretariaat: Krooshooplanden 1, 7542 HZ Enschede,
Kor Feringa; tel.: 053-477 45 95 k.feringa@home.nl

Agenda voor de ledenvergadering op vrijdag 17 april 2015 om 20.00 uur
in het Odd Fellowsgebouw, Nicolaas Beetsstraat 44, Enschede.

1. Opening en mededelingen

2. Notulen van de ledenvergadering op 25 april 2014 (bijlage).

3. Samenstelling van het bestuur.

In 2015 zijn aftredend de bestuursleden Geert Bekkering en Dick Buursink (voorzitter). Beiden zijn beschikbaar voor een nieuwe bestuursperiode. Voorgesteld wordt akkoord te gaan met hun herbenoeming. Per 1 februari jl. heeft het bestuur benoemd in de vacature- Janssen, Jan Brummer. De ledenvergadering wordt gevraagd ook daarmee akkoord te gaan.

4. Benoeming lid kascommissie.

Tijdens de vergadering dient te worden voorzien in de benoeming van een lid van de Kascommissie (vacature-Bollen). Namen van kandidaten kunnen tot voor aanvang van de vergadering worden gemeld bij het secretariaat.

5. Bespreking secretariaatsverslag 2014 (bijlage).

6. Bespreking verslagen van de commissies (bijlagen).

7. Bespreking van het financieel jaarverslag 2014 (bijlagen).

- a. bespreking van de resultatenrekening 2014;
- b. idem van de balans per 1 januari 2015;
- c. verslag van de kascommissie (ter vergadering in te brengen).

8. Bespreking begroting 2015 (bijlage).

9. Rondvraag en sluiting.

Notulen van de vergadering van het College van Bijstand en Advies op vrijdag 25 april 2014 in het Odd Fellowsgebouw, Nicolaas Beetsstraat 44, Enschede.

Volgens de presentielijst zijn aanwezig 37 leden.

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter van de SHSEL, Dick Buursink, opent de vergadering. Er zijn geen mededelingen.

2. Notulen van de ledenvergadering op 20 september 2013.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd. De voorzitter licht toe waarom de toegezegde notitie omtrent een mogelijke wijziging in de structuur van de SHSEL ontbreekt op de agenda. De discussie daarover in het bestuur heeft geleid tot de conclusie dat een verenigingsstructuur voor de SHSEL geen meerwaarde heeft.

3. Samenstelling van het bestuur/herbenoeming bestuursleden.

De vergadering gaat akkoord met het voorstel de bestuursleden Harry van der Sleen (per 28 april) en Ingrid Astrego (per 1 november) opnieuw te benoemen (in beginsel voor een periode van vier jaar).

4. Benoeming lid Kascommissie.

Tot voor aanvang van de vergadering hebben zich geen kandidaten gemeld voor een benoeming als lid van de Kascommissie in de vacature-Kroese. Na een oproep van de voorzitter stelt Nico Mol zich daarvoor beschikbaar. De vergadering gaat akkoord met zijn benoeming.

Leden van de Kascommissie worden voor twee jaar benoemd. Het lid Henk Bollen zal aftreden tijdens de eerstkomende jaarvergadering.

5. Bespreking secretariaatsverslag 2013.

Vanuit de vergadering worden over het verslag geen vragen gesteld. De voorzitter licht nog enkele onderwerpen toe. Daaronder het initiatief van het bestuur van de Stichting Collectie Evert Rabbers om de statuten van de stichting zodanig aan te passen, dat door de SHSEL geen bestuursleden meer worden voorgedragen. Bestaande vacatures (2) zullen dan ook niet meer worden vervuld. Het initiatief heeft overigens de instemming van het SHSEL-bestuur.

Informatie uit de vergadering leert dat de Stichting Historische Begraafplaats De Espoort in de loop van 2013 is opgeheven. Het SHSEL-bestuur is daarvan niet op de hoogte gesteld.

6. Bespreking van de verslagen van de commissies.

Op onderdelen worden ontwikkelingen op het werkterrein van de verschillende commissies nader toegelicht. Voor de Loakstenen- en Begraafplaatsencommissie geldt dat in het lopende jaar plotseling is overleden Henk Gunneman (Lonneker Markeweg). Gunneman verleende veelvuldig technische assistentie aan de commissie. De vergadering neemt enkele momenten stilte in acht.

Vanuit de Promotiecommissie wordt (opnieuw) een dringende oproep gedaan om meer hulp bij het bemensen van kramen tijdens diverse manifestaties.

De Historische Kring Glanerbrug is vanavond niet aanwezig, gegeven de Koninklijke onderscheiding die vandaag is uitgereikt aan zijn voorzitter Willie Meester. Het SHSEL- bestuur heeft hem gelukwensen gezonden.

7. Bespreking van het financieel jaarverslag 2013.

De Resultatenrekening 2013 en de Balans per 1 januari 2014 worden vastgesteld. De vergadering neemt kennis van de goedkeurende verklaring van de Kascommissie. De penningmeester en het bestuur worden daarop onder applaus van de aanwezigen gedechargeerd voor het in het verslagjaar gevoerde financieel beleid.

8. Bespreking begroting 2014.

De begroting voor het verenigingsjaar 2014 wordt goedgekeurd.

9. Rondvraag en sluiting.

In de rondvraag vraagt Frits Jurgens in een volgend jaaroverzicht ook weer de lijst van bestuurs- en commissieleden op te nemen. Dit wordt toegezegd. (In de eerstkomende Hoesbreef zal de momenteel geldende lijst worden opgenomen.)

Jan Zwiggelaar heeft het als een gemis ervaren dat de voorzitter niet aanwezig was tijdens de in januari gehouden sociëteitsavond.

Dick Buursink sluit daarop de ledenvergadering met dank voor de inbreng van de aanwezige leden.

Secretariaatsverslag SHSEL 2014

Het SHSEL-bestuur en de verschillende werkgroepen bieden u in dit jaarverslag een overzicht van hun activiteiten in het voorbije jaar, het 46^e jaar van het bestaan van de Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker.

In de jaarlijkse ledenvergadering, formeel de vergadering van de donateurs die voor dit doel de statutaire ‘commissie van bijstand en advies’ vormen, worden de onderscheidene verslagen besproken en vastgesteld en vinden eventuele benoemingen plaats.

De SHSEL telde per 1 januari 2014 een 441-tal donateurs; een jaar later zijn het er 444. Het gemiddelde over de laatste vijf jaar bedraagt 428. Wegens het niet betalen van de donatie moesten dit jaar 11 donateurs uit het bestand worden verwijderd (in 2013: 10).

Het aantal abonnees op n Sliepsteen daalde in het verslagjaar met 191 (in 2013 met 98). Het bedraagt nu 1839. Een 38-tal abonnees moest worden geschrapt wegens het niet betalen van het abonnementsgeld, ook niet na een aanmaning (in 2013: 46).

Het gemiddelde aantal abonnees over de laatste vijf jaar bedraagt 2049.

Mogelijk moet op het punt van de forse daling van het aantal abonnees een verband worden gelegd met de verhoging van de abonnementsprijs per 1 januari 2014. Die werd – wegens de sterk stijgende bezorgkosten – verhoogd met € 1,50 per jaar.

Om dezelfde reden wordt de bezorging per post van de Hoesbreef zoveel mogelijk beperkt. Ruim 220 donateurs krijgen onze berichten nog via een postbedrijf; alle nieuwe donateurs worden uitsluitend per e-mail bediend.

Het bestuur kwam in het verslagjaar achtmaal bijeen. De ledenvergadering ging akkoord met de herbenoeming als lid van Harry van der Sleen (per 16 mei) en van Ingrid Astrego (per 11 november).

Frans Janssen bedankte om persoonlijke redenen per 1 mei als bestuurslid. Hij bleef evenwel onverminderd actief met betrekking tot de donateurs- en abonnementenadministratie en droeg bij aan enkele automatiseringsprojecten. Het bestuur nam met respect kennis van zijn beslissing. In de vacature is in 2014 niet meer voorzien.

Het aantal actieve leden binnen de organisatie (de leden van de verschillende werkgroepen) bedraagt momenteel 60. Zes daarvan vervullen twee of meer rollen.

Ondanks herhaalde oproepen daartoe, onder meer in de ledenvergadering en in de Hoesbreef, is het niet mogelijk gebleken nieuwe leden voor de werkgroep Promotie te rekruteren. De

werkgroep bestaat per 1 januari 2015 – na een bestuursbesluit op dat punt - nog slechts pro forma. Enkele resterende activiteiten worden verricht vanuit de werkgroep Archief en documentatie.

In het verslagjaar voerde het bestuur consultatieve gesprekken met de redactie van n Sliepsteen en met de leden van de Boerderijencommissie.

Nadat in de ledenvergadering door voorzitter Dick Buursink al een zekere conclusie werd getrokken stelde het bestuur ook formeel vast dat binnen de SHSEL geen animo bestaat om een verenigingsstructuur na te streven, teneinde de dreigende vergrijzing van de organisatie mogelijk het hoofd te kunnen bieden. De oorspronkelijke suggestie daartoe van de voorzitter is dan ook niet verder uitgewerkt.

In de ledenvergadering is ook mededeling gedaan van het voornemen van de Stichting Collectie Evert Rabbers om de gehele collectie in bruikleen over te dragen aan museum TwentseWelle. Daarmee hangt samen het bestuursbesluit als SHSEL af te zien van het recht om op te treden als beheerder van de collectie Evert Rabbers, ingeval door die stichting niet meer wordt voldaan aan de oorspronkelijke doelstellingen. Overwogen werd dat de SHSEL in voorkomend geval daaraan zeker ook niet zou kunnen voldoen.

In het voorgaande secretariaatsverslag is uitgebreid ingegaan op het ehech met betrekking tot de totstandkoming van een wetenschappelijk verantwoorde integrale beschrijving van de geschiedenis van Enschede.

Nu naar verwachting een dergelijke opzet nog in jaren niet zal kunnen worden geëffectueerd, heeft het bestuur gemeend financieel te moeten meewerken aan een initiatief van de historicus dr.W.Nijhof dat beoogde een stadsgeschiedenis tot stand te brengen, gebaseerd op een reeks – ten dele ook persoonlijke - verhalen over de stad en de marken rondom. Het boek ‘Geschiedenis van Enschede, stad uit stoom en strijd’ is in oktober van het verslagjaar verschenen.

De SHSEL droeg financieel ook bij aan de uitgave (op 4 mei) van ‘De strijd van verzetsman Dirk van der Meer’ van de hand van oud-gemeentearchivaris Ties Wiegman. Het boek handelt niet alleen over de strijd om eerherstel voor Van der Meer als gemeenteambtenaar na het niet willen erkennen van zijn verzetsdaden, maar werpt ook een schril licht op de onderlinge na-ijver tussen de verschillende verzetsgroepen in Enschede tijdens de Tweede Wereldoorlog.

De stadsgeschiedenis van Enschede in zijn totaliteit, met onder meer een accent op pre- en protohistorie en de middeleeuwen, was het onderwerp van een tweetal geslaagde cursussen. Het bestuur verstrekke een ‘verklaring van deelname’.

De website van de SHSEL, waarvoor aan het eind van het verslagjaar een nieuwe opzet vanwege het bestuur is goedgekeurd, geeft onder meer toegang tot de canon van Enschede in een 46-tal hoofdstukken en – via trefwoorden – ook tot de inhoud van ons blad n Sliepsteen. Inmiddels zijn 100 nummers ontsloten.

Een initiatief – waarbij de SHSEL was betrokken - om alle verschenen nummers van de Twentse Courant en Dagblad Tubantia te digitaliseren en voor een breed publiek beschikbaar te stellen (via Delpher) is inmiddels in zoverre gerealiseerd dat beide bladen (vanaf 1844, respectievelijk 1872) tot 1950 zijn gedigitaliseerd. Het on line komen is afhankelijk van de beschikbare schijfruimte bij de Koninklijke Bibliotheek.

De Regio Twente heeft het verzoek om een subsidie voor de digitalisering van genoemde bladen vanaf 1950 niet gehonoreerd. Een, op verzoek van de Regio geschreven, discussienota over het onderwerp is nooit in de regionaad besproken.

Inmiddels zijn de kranten op het Stadsarchief niet meer te raadplegen.

Het bestuur besloot aan het eind van het jaar een brief te richten tot de gemeenteraad met een dringende oproep de verantwoordelijkheid voor het in beeld houden van materiële en immateriële onderdelen van het cultureel erfgoed van de stad serieus te nemen. De brief werd

geschreven met als directe aanleiding het besluit van de raad om zonder inhoudelijke redenen terug te komen op een eerder besluit om een 11-tal naoorlogse panden onder de gemeentelijke monumentenverordening te brengen. Achtergrond vormde echter ook onze bezorgdheid dat in nieuwe bestemmingsplannen onvoldoende aandacht zal worden besteed aan de bescherming van behoudenswaardige objecten en met name ook aan de beleving van de ruimtelijke omgeving ervan (zichtlijnen, kavelstructuren, ensemblewaarden, e.d.).

Op 28 juni 2014 ontving het SHSEL-bestuur, samen met de gemeente, een delegatie van de Leeuwarder historische vereniging 'Aold Levwerd'.

Kor Feringa.

Vertegenwoordigingen SHSEL in andere organisaties.

- Stichting Collectie Evert Rabbers: Ans Rotting-Braakman
- Werkgroep Boerenkerkhof van wijkraad 't Zeggelt: Joh. Hemken en Henk Stobbe
- Groen beraad: wisselende vertegenwoordiging door bestuursleden.

Tijdens de **maandelijkse sociëteitsbijeenkomsten in 2014** stonden de volgende thema's op het programma

17 januari	De stadse leu	Cabaretprogramma in het Twents
21 februari	Jaap Grootenboer	Klopjes in de gemeente Enschede
21 maart	Dialectavond	Harry Nijhuis
25 april	Straatbeelden vijftiger jaren	Theo Davina
16 mei	Kozakken in Twente in 1813	Dick Schlüter
20 juni	Twentse militairen tijdens de politionele acties 1948/1949	Ab Gellekink
19 september	Havezathen in Twente	Joep Scheffer
21 november	De echte geschiedenis van Sinterklaas	Jan Bark
19 december	Landgoed Twickel	Jan van der Geest

n Sliepsteen in 2014

De redactie bleef dit jaar klein van omvang, een prima vaste kern. Uitbreiding blijft gewenst.

Ook in 2014 werd gezorgd dat de vier edities van n Sliepsteen (nummers 117 tot en met 120) met de bekende regelmaat aan het einde van elk kwartaal zijn verschenen. De nieuwe, frissere opmaak is verder verbeterd. De redactie is erg blij met de goede samenwerking met deze opmaker en met de drukker.

De redactie ondervond ook in 2014 nog enige steun van de inmiddels opgeheven Promotiecommissie, die bij diverse manifestaties met een eigen stand aanwezig was, om n Sliepsteen en de SHSEL onder de aandacht van de bezoekers te brengen. Piet de Wit, verzorgde de distributie van n Sliepsteen voor de losse verkoop.

Bij de kramen op jaarmarkten ontstaan soms leuke gesprekken die tot nieuwe artikelen voor n Sliepsteen leiden. Zo blijkt ook de rondzendmap van regionale bladen een bron van (mogelijke) nieuwe artikelen te zijn. Vragen die via de website worden gesteld leveren ook

soms contact met potentiële nieuwe schrijvers. In alle gevallen blijkt dat de redactie zeer actief moet zijn, om de stroom aan bijdragen voor n Sliepsteen niet te laten opdrogen.

De redactie zoekt in toenemende mate de samenwerking met andere organisaties. Zo werd dit jaar een artikel over de toneelvereniging Jong Lonneker mede gebruikt om de voorstellingen daarvan te promoten. De tentoonstelling van de fotoverhalengroep over de geschiedenis van de bedrijven aan de Deurningerstraat, leidde tot een aantal bijdragen (o.a. over communiste Annie Averink) voor n Sliepsteen. Als reactie daarop kwamen er weer meer verhalen over de Deurningerstraat binnen. Zo zal komend jaar, nog meer dan in de afgelopen jaren, de samenwerking met de SHSEL-website worden gezocht.

Afgelopen jaar zijn de afleveringen 1-100 van n Sliepsteen digitaal toegankelijk gemaakt via de website van het RCE in Amersfoort: <www.cultuurtijdschriften.nl>. Dat er door mensen uit heel Nederland gebruik van wordt gemaakt, bleek al uit interessante vragen die daaruit voortkwamen en mogelijk tot vervolgh verhalen leiden.

Oorlogsverhalen blijken een stijgende belangstelling te krijgen. In het zomernummer (118) kwamen – niet geheel toevallig – een aantal verhalen over Enschede's vliegtuigverleden, samen met het stoppen van de pogingen om het vliegveld te laten herleven. In het herfstnummer werd veel aandacht besteed aan het nieuwe geschiedenisboek van Enschede, door Wim Nijhof. In het winternummer stond een aantal artikelen over boerderijen, waarbij ook de streektaal een rol speelde.

De redactie wil graag meer naoorlogse verhalen plaatsen en meer over het buitengebied van Enschede. We houden ons aanbevolen voor suggesties.

De redactie vergaderde in 2014 zeven keer. Er was steeds een vergadering om het komende nummer voor te bereiden en eentje om het nummer te evalueren. Daarnaast werden uiteraard de reacties van lezers besproken en werd de planningsagenda geactualiseerd. Praktische zaken als het beoordelen, verbeteren en aanvullen van ingekomen artikelen werden volledig via e-mail geregeld.

Geert Bekkering
eindredacteur

Loakstenen- en begraafplaatsencommissie

Het afgelopen jaar zijn we begonnen met het omhooghalen van de **steen bij Beumer** aan de Strokappenweg, op 25 januari. Deze markesteen was weggezakt en dreigde in de naastliggende sloot te glijden. Deze klus hebben we gedaan met behulp van leden van de Historische Kring Losser en van Jan Elshoff, de bewoner van het nabij gelegen erf. We hebben er meteen een infobordje bij geplaatst.

Op dezelfde dag hebben we ook zo'n bordje geplaatst bij de **Steen tegen het ossenschot**, evenals de paal voor het bordje bij de **Snippertsteen**. Deze twee stenen staan in het Oldenzaalse veen. De Snippertsteen hebben we op 15 februari feestelijk onthuld in aanwezigheid van De Dree Marken, de HKL en de SHSEL en andere belangstellenden. Voorafgaand aan de onthulling was er een ontvangst in de Judithhoeve, waar Erik Rolevink een presentatie hield over markestenen, in het bijzonder over die op de grens tussen De Lutte, Losser en Lonneker.

Niet lang daarna kregen we bericht dat Henk Gunneman plotseling overleden was. Hiermee verliezen we een warm voorstander van het werk van de Loakstenencommissie en bovendien 'onze' smid. Hij prepareerde namelijk de palen voor de informatiebordjes. Zijn zoon Mark neemt deze taak gelukkig van hem over.

Goed nieuws kregen we te horen van Jan Willem Berns; hij had ‘enkele’ stukken Bentheimer zandsteen thuis liggen die hij wel beschikbaar wilde stellen als **markestenen**. Dat aanbod hebben we uiteraard graag aangenomen.

Verder is onze werkgroep weer versterkt met een nieuw lid. Gerhard Post is een enthousiaste loakstener en werkt bovendien aan een eigen website (www.markegrenzen.nl) waar al heel wat interessante informatie op verschenen is. We heten hem graag welkom in ons midden. Ons werkgroep lid Jan Bakker heeft helaas door gezondheidsproblemen voorlopig zijn werkzaamheden voor de commissie stil moeten leggen. We hopen hem in 2015 weer in ons midden te mogen begroeten.

Op onze aanwijzingen heeft het Landschap Overijssel een markesteen bij de villa aan het Lonnekermeeer geplaatst. De **steen tussen het Hasseler- en Drienerveld** (29.36-02). Veel tijd en onderzoek hebben we gestoken in het ontwikkelen van een **markenfietsroute**. De eerste beschrijvingen zijn als concept inmiddels gereed. Dit jaar gaan we hier naarstig mee verder.

Op 19 oktober hebben we een rondleiding op het oude kerkhof aan de Bornsestraat in Hengelo georganiseerd. De rondleiding was erg interessant. Wel jammer dat de opkomst bijzonder laag was.

In de Boeldershoek hebben we op 8 november een nieuwe markesteen geplaatst ter vervanging van de verdwenen **Belderspaal**. In het voorjaar van 2015 gaan we hem feestelijk onthullen. Dit doen we dan in een samenwerkingsverband met de Historische Kring Boekelo en het Museum Hengelo. Het betreft namelijk een driemarkenstein dus er zijn ook drie partijen bij betrokken.

Een aantal leden van onze commissie heeft op zaterdag 15 november weer meegedaan aan de halfjaarlijkse schoonmaakactie op het **Boerenkerkhof**.

Erik Rolevink heeft op 17 november een PowerPoint presentatie gegeven over markestenen bij de Historische Kring Losser in Hotel Smit. De avond was zeer druk bezocht.

Het Landschap Overijssel heeft ons benaderd in het kader van hun project “Trots op je Landschap”. Dit project gaat ondersteuning bieden aan “groene initiatieven” in het buitengebied. We hebben het oude **commiezenpad** in de Broekheurne aangemeld als aan te pakken landschapselement. Dit jaar gaan we hier hopelijk mee van start.

Door de gemeente Enschede zijn we als werkgroep benaderd mee te werken aan een fietsroute op en bij het voormalige vliegveld Twenthe. Wij kunnen waarschijnlijk de daar aanwezige markestenen onderbrengen in deze **Fliegerhorstroute**. Ook gaan we de voormalige markepunten op het vliegveld nader onderzoeken in samenwerking met het ADT.

We hebben in onze vergaderingen gesproken over een samenwerkingsverband tussen zo veel mogelijk Twentse heemkundeverenigingen om te komen tot een overkoepelend orgaan dat alle kaarten van de markegrenzen en –stenen verzamelt in een atlas. Wellicht kan de Oudheidkamer Twente (OKT) hier een rol in spelen.

Ten slotte zijn we in 2014, samen met de Historische Kring Haaksbergen, gestart met een plan dat vervanging van de informatiebordjes bij onze gezamenlijke markestenen behelst. Ook dit project hopen we in dit jaar af te ronden.

Het project <www.graftombe.nl> op de Oosterbegraafplaats hebben we af kunnen ronden. Plannen om de graven op de Westerbegraafplaats te fotograferen worden dit jaar opgepakt.

Harry van der Sleen.

Monumentencommissie

We zijn in 1914 zes keer in vergadering bijeen geweest op ons gastvrije stek aan de Oldenzaalsestraat 181. Een van de leden heeft bedankt als lid, maar er is ook een lid toegetreden. De monumentencommissie beoordeelt na publicatie ervan alle aanvragen voor omgevingsvergunningen voor rijks- en gemeentelijke monumenten en houdt zich daarnaast bezig met ontwerp-bestemmingsplannen en met de zgn. 'kleine monumenten'. Waar zinvol wordt samengewerkt met de betrokken ambtenaren van de gemeente Enschede.

Het monumentenbeleid in Enschede wordt beheerst door de financiële mogelijkheden van de attentiewaarde of zelfs een hoge attentiewaarde toegekend; een garantie op bescherming is er daarmee niet. Sloop blijft nog altijd mogelijk.

Een duidelijk signaal van gewijzigd beleid deed zich voor op het punt van de 11 naoorlogse panden, door de voormalige gemeentelijke monumentencommissie op een lijst met te beschermen objecten uit de wederopbouwperiode geplaatst. Het voorstel daartoe is in 2012 door de gemeenteraad overgenomen, maar werd in 2014 door diezelfde raad ook weer afgewezen, toen het college liet weten voor bijdragen aan monumentenbehoud absoluut geen gelden meer te willen uittrekken en de raad in meerderheid zonder veel discussie dat standpunt overnam.

Alle gemeentelijke monumenten dateren nu uit de periode tot 1940.

Enschede kent in de binnenstad enkele fraaie wederopbouwpanen, die behouden blijven omdat men er appartementen in gaat bouwen, een goed voorbeeld van hergebruik. Dit geldt onder meer voor een pand van het vroegere bedrijf De Gruyter, waar zich in de hal een kunstwerk van Hans Morselt bevindt. De commissie heeft contact gezocht met de architect en de projectontwikkelaar met het doel het kunstwerk in de nieuwe omgeving te kunnen behouden.

De zgn. 'kleine monumenten' zijn veelal kunstwerken aangebracht op of aan gebouwen uit de wederopbouwperiode en gefinancierd op grond van de '1%-regeling', dus met gemeenschapsgeld.

Een voorbeeld daarvan is het mozaïek in het te slopen voormalige ROC aan de Hengelosestraat, nog onthuld door de toenmalige koningin Juliana. Het mozaïek is nogal fors van afmeting en verbeeldt de vroegere textiele nijverheid. Het ROC zelf noch museum de TwentseWelle toonden belangstelling voor het kunstwerk. Uiteindelijk is het herplaatst in openluchtmuseum Ootmarsum.

De belangstelling van de commissie gaat in dit kader ook uit naar 'Het paard' dat stond voor het vroegere textielmuseum aan de De Ruyterlaan en naar het reliëf van de kunstenaar Joop Puntman na de ingrijpende verbouwing (tot 'hart van de wijk') van de basisschool aan de Drebbelstraat in de wijk Velde Lindenhof.

Met de huidige eigenaar zijn afspraken gemaakt over het te zijner tijd overbrengen (naar de Oosterbegraafplaats) van een herdenkingsmonument voor in WO II omgekomen medewerkers op het terrein van de vroegere textiel fabriek Ramie Union aan de Noord Esmarkerrondweg.

Ons commissielid, gespecialiseerd in glas en lood, was betrokken bij de plaatsing van gebrandschilderde ramen (van Annemiek Punt) in het voormalige Joodse schooltje aan de Stadsgravenstraat. Het straatbeeld is er ter plekke aanmerkelijk op vooruit gegaan.

Onduidelijk is nog of en in hoeverre restanten van een timpaan van het oude 'Ziekenzorg' aan de Veenstraat kunnen worden herplaatst in het nieuwe MST.

Voorzitter en secretaris van de monumentencommissie hebben te kennen gegeven in die functies nog een beperkte periode te willen doorgaan. De voorzitter heeft twee voorgangers gehad, maar de secretaris vervult deze functie al sinds de oprichting van de commissie.

Sake de Boer.

Commissie Binnenstad

De Commissie Binnenstad kwam in 2014 maandelijks in Prismare bijeen. Onze commissie bestaat momenteel uit 6 leden. Er wordt gewerkt zoals reeds eerder werd besloten aan de hand van een voortschrijdende agenda.

Begin 2014 werd besloten onder meer ook aandacht te besteden aan Enschedese ondernemingen die langer dan honderd jaren bestaan. Interessant in dit verband is dat de onderneming van ons commissielid De Jong, meubelindustrie De Jong, Boddenkampstraat, reeds zelf bij het 100-jarig bestaan een boekwerk heeft uitgebracht.

In het verslagjaar werd voorts het plan opgevat het boekwerkje 'Kunstwerken in openbare ruimten in Enschede' te actualiseren. Het boekwerkje dateert uit 1985.

In de loop van het verslagjaar werd ook aandacht besteed aan de toezegging door de gemeente Enschede (1947) dat de kavel op de hoek van de Molenstraat-Oldenzaalsestraat zodanig zou worden ingericht dat in het plaveisel de plaats van de voormalige Joodse begraafplaats (van voor 1792) te herkennen zou zijn.

Deze toezegging is nooit nagekomen. Sake de Boer (architect) werkt nu op ons verzoek aan een ontwerp voor een monumentje op de plaats van deze begraafplaats..

In 1841 werd een tweede Joodse begraafplaats gesticht aan de Kneedweg. Deze is ook al weer een groot aantal jaren gesloten. Ons Commissielid Henny Brager doet moeite tezamen met het Bonhoefercollege een werkgroepje te formeren ten behoeve van het onderhoud van deze begraafplaats.

Tenslotte dient nog gewerkt te worden aan een aantal SHSEL borden: onder meer aan de voorm. fabriek Sanders Molenstraat en Van Heek, Van Lochemstraat.

Fons Kleinherenbrink.

Historische Kring Glanerbrug

De Historische Kring Glanerbrug (HKG) kwam in 2014 in totaal 10 keer in een reguliere vergadering bijeen in de voormalige pastorie aan de Kerkstraat. Het jaar werd op informele wijze geopend met hapjes en drankjes en na de nieuwjaarstoespraak was er voldoende tijd voor het aanhalen van de onderlinge band en samenhang. Van deze informele opening van een nieuw jaar willen we een traditie gaan maken en gelet op de reacties gaat dit zeker lukken. Veel tijd en energie werd gestoken in het maken van het boek over de oorlogstijd in Glanerbrug. De redactiecommissie (T. Kamphuis, B. Kamphuis, W.Meester en J.Kwakman) kwam 10 keer in 2014 bijeen om de voortgang te bespreken, plannen door te nemen en om elkaars werk van commentaar te voorzien. Tientallen gesprekken werden er gevoerd met Glanerbruggers of oud-Glanerbruggers die de oorlog hebben meegemaakt of die op een bijzondere manier iets over die periode kunnen vertellen. Al deze gesprekken zijn op papier vastgelegd en vormen een waardevolle aanvulling voor ons archief. De redactiecommissie heeft al haar bevindingen doorgegeven aan de gehele Kring, zodat een ieder van de voortgang op de hoogte was. Vanuit de Kring werden tips gegeven, werd commentaar gegeven en werden ervaringen uitgewisseld.

De boekencollectie op ons archief is thans geordend en van een code voorzien. Leden van de Kring namen deel aan de jaarlijkse 4/5 mei activiteiten en ook tijdens de verenigingsmarkt van 31 mei waren we met een kraam aanwezig. Deze aanwezigheid heeft ook weer nieuwe contacten opgeleverd en nieuw materiaal. Wat nieuwe materialen betreft, zijn we in 2014 verblijd met een groot deel van de bezittingen van 'De Brugger Daansers', een folkloristische dansgroep die dit jaar werd opgeheven.

Met de digitalisering van ons archief is een begin gemaakt dankzij een vrijwilliger met kennis van zaken. Met het opzetten van een eigen website wil het evenwel nog niet goed lukken. Dat

blijft nog een punt van zorg en aandacht.

Per 1 december 2014 heeft hr. Hardick de verantwoording over de geldstromen overgedragen aan hr. Kroeze. Ons past een woord van dank voor de voortreffelijke en uiterst correcte wijze waarop hr. Hardick zich van zijn taken en verantwoordelijkheden heeft gekweten.

Ten slotte nog twee andere mededelingen van huishoudelijke aard in 2014: in juni overleed een van de oprichters van onze Kring, hr. M. van der Veen. Hij heeft een tijdlang het penningmeesterschap op keurige wijze vervuld, kon om gezondheidsredenen helaas niet langer op onze bijeenkomsten verschijnen en kwam uiteindelijk te overlijden. Aan zijn heengaan is op gepaste wijze aandacht besteed.

Op 24 april werd aan voorzitter W.Meester een koninklijke onderscheiding toegekend o.a. vanwege zijn inzet voor onze Kring. Uiteraard is deze huldiging niet ongemerkt voorbijgegaan en waren tal van leden bij de informele receptie op die 24^e april aanwezig.

Voor 2015 staat de uitgifte van het boek gepland, hopen we dat de website in de lucht kan gaan en blijven we via publicaties in De Grensstreek en deelname aan activiteiten in het dorp bekendheid geven voor onze zaak.

Joop Kwakman

Fotoverhalenproject

De Deurningerstraat stond in 2014 centraal in het Fotoverhalenproject van de SHSEL. Commissielid Jan Brummer heeft de meeste van de toenmalige en huidige winkels en bedrijven in kaart gebracht en de vele foto's en verhalen verwerkt in panelen. Die panelen met foto's en tekst vormen samen een uitgebreide tentoonstelling over het wel en wee in de straat, vroeger en nu. Jan heeft zijn jeugd in de buurt doorgebracht en beschikt er nog over veel contacten.

De tentoonstelling 'Deurningerstraat, verleden en heden' is op 4 juli door (oud)kapper Chris de Wit geopend in de Mariakerk in diezelfde Deurningerstraat. Met hulp van de overige deelnemers aan het Fotoverhalenproject is de expositie tien dagdelen open geweest voor bewoners en andere belangstellenden. Op wat al snel een reünie leek, zijn zo'n 1600 bezoekers afgekomen. Bij de opening van het nieuwe seizoen in Prismare op 13 september is de tentoonstelling ook te zien geweest. Daar kwamen nog eens 60/70 kijkers.

Publiciteit voor de tentoonstelling was er in ruime mate: in de Twentsche Courant Tubantia en Huis aan Huis, in de wijkkrant Noord, in de Weekkrant, op TVEnschedeFM en op de website www.jijmaaktdebuurt.enschedednl. In mei ging de speciale website www.deurningerstraatverledenheden.nl het net op.

Dankzij de bijdragen van de wijkraden, sponsors en vrije giften van bezoekers kwam het project volledig uit de kosten en is er zelfs een beetje geld overgebleven. Dat komt goed van pas voor het boek over de Deurningerstraat, dat in 2015 onder auspiciën van de SHSEL zal verschijnen. De grote belangstelling en de vele vragen hebben geleid tot het besluit om het materiaal in een boek te verwerken.

Het succes van deze tentoonstelling is voor de deelnemers aan het Fotoverhalenproject mede reden om na de (openbare) bijeenkomsten over thema's (Brusse-foto's, ambulante handel, gezondheidszorg, feest) een andere weg in te slaan. Voor 2015 staat een tentoonstelling over de bedrijven op het Hogeland op de rol.

Het Fotoverhalenproject telde aan het begin van 2014 zeven deelnemers. Eén van hen is wegens ziekte afgefallen, zodat het jaar met zes leden eindigt. De deelnemers kwamen in het verslagjaar vijf keer bij elkaar in Prismare.

Ingrid Astrego

Onze website

In het verslagjaar 2014 is vooral gewerkt aan de modernisering van de site. Momenteel wordt daaraan de laatste hand gelegd. Begin 2015 zullen we de geheel vernieuwde site kunnen presenteren.

In 2014 is het aantal unieke bezoekers weer sterk gestegen. Was het gemiddelde per maand in 2013 nog 800; eind 2014 was dat aantal gestegen tot 1400.

Verder hebben weer veel bezoekers ons via de site weten te vinden voor het vragen van informatie en het aanvragen van lidmaatschappen en abonnementen.

Ook dit jaar is de site weer aangevuld met nieuwtjes, foto's en filmpjes. De eerste 100 nummers van n Sliepsteen zijn nu via de site digitaal te doorzoeken op trefwoorden. In het lopende jaar zullen daaraan nog 12 nummers worden toegevoegd (en zo vervolgens vier nummers per jaar).

Het contactformulier op de site biedt de mogelijkheid thema's door te geven waaraan naar uw mening aandacht zou moeten worden besteed.

Harry van der Sleen.

Promotiecommissie

De Promotiecommissie bestaat nog uitsluitend pro forma.

Commissie ICT

De SHSEL kende geen werkgroep ICT. Daar de werkzaamheden op ICT-gebied tegenwoordig een basis zijn voor het vastleggen van gegevens, was het instellen van een commissie daarvoor zinvol.

De commissie bestaat uit Tjibbe Knol en Frans Janssen. Tjibbe Knol is vanuit zijn professie de architect en specialistische uitvoerder van het systeem van de SHSEL. Frans Janssen ondersteunt dit, door waar mogelijk uitvoerende werkzaamheden te doen.

Het afgelopen jaar werd het in 2013 opgezette systeem met een centrale PC als server met extra externe schijfruimte verder uitgerold. Onderdeel daarvan was het gebruik van Cardbox, dat nu door meerdere mensen tegelijk kan worden gebruikt. Daarbij maken allen gebruik van dezelfde database. Elke gebruiker krijgt in het nieuwe systeem een stukje schijfruimte. Daarnaast kunnen groepen gebruikers (lees commissies) gebruik maken van een eigen stukje schijfruimte voor die commissie. Om binnen de financiële mogelijkheden van de SHSEL te blijven, kan niet rechtstreeks in een centraal bestand worden gewerkt, maar moet dit eerst worden gedownload en na bewerking weer geüpload.

De commissie zorgt voor regelmatige back-up, zodat bij verlies van gegevens deze altijd extern nog voorhanden zijn. Dat geldt ook voor bestanden van bijvoorbeeld de ledenadministratie, welke als extern bestand op de PC bij Prismare wordt gezet.

Voor gebruikers wordt een op de gebruiker toegesneden handleiding gemaakt, welke na instructie kan worden gebruikt om zelfstandig te werken.

Helaas werden we in 2014 geconfronteerd met malware (een soort virus). Deze malware was op ons systeem gekomen doordat iemand software had gedownload van een site met kwalijke

reputatie. Tjibbe Knol is weken bezig geweest de schade hiervan te herstellen. Als andere software nodig is, kan dit altijd worden gevraagd aan de commissie ICT, die dan zal zorgen voor een goede en veilige oplossing.

ICT staat nooit stil, waardoor ook dit jaar de commissie actief zal blijven voor een goed, veilig en snel systeem.

Frans Janssen

Boerderijencommissie

De Boerderijencommissie, bestaande uit 10 personen, vergadert op de derde woensdag in de maand Er is daarnaast ook een kleine commissie die op de eerste donderdag in de maand vergadert. De commissie heeft als hoofdtaak het verzamelen van materiaal als basis voor publicaties over huidige en voormalige boerderijen in de gemeente Lonneker / Enschede. Gewerkt wordt momenteel aan de beschrijvingen van de (plm. 130) boerderijen in en rond Boekelo en het digitaliseren van meerdere vrijgekomen gegevens. De genealogische gegevens van de bewoners van die boerderijen zijn nu grotendeels compleet. Van de helft van de boerderijen is ook kadastergegevens voorhanden. In totaal zijn van 14 boerderijen en hun bewoners de gegevens geheel compleet op wat lay-out kwesties na.

Van 5 boerderijen zijn de files deels al aangemaakt maar zijn we ook nog bezig met info te verzamelen. Van ca 40 boerderijen is ook een basisbeschrijving aanwezig. Alle beschrijvingen zijn te zijner tijd bestemd voor het (vierde) Boerderijenboek. Ook van de boerderijen in Tweekelo en Groot Driene zijn al de nodige data verzameld. De voltallige Boerderijencommissie besprak weer een groot aantal afzonderlijke onderwerpen en boog zich over een lange reeks concrete vragen

Ook is er overleg geweest met de heer A Haer van de afdeling LO-WTP-VERG met name wat we voor elkaar kunnen betekenen. Via Hr. E. van der Horst (IJsselacademie) is er door ons meegewerkt aan opgave van personen welke zich wilden laten interviewen over het leven op het platteland, Johan te Lintelo heeft hieraan meegewerkt.

Twentse Ervendag, Jan Oldenhof en Gerard Kristen hebben een bezoek gebracht aan de boerderij

“De Kuper” aan de Lossersestraat te Enschede

Ook is er contact geweest met Kor Feringa en Ingrid Astrego over het plaatsen van foto's van ons onbekende boerderijen in de Hoesbreef. In verband met de aanleg van de nieuwe N18 is er van enkele boerderijen, welke gaan verdwijnen nog wat extra foto's gemaakt, o.a. De Snuver I, De Zweede, Grobben en Baltink nl. weg is weg

Ook wordt de file van de Snuver I en De tuinderij De Blikker bijgewerkt, want er zijn nieuwe gegevens aangetroffen.

Nog niet duidelijk is wanneer een nieuw deel in de boerderijenreeks kan verschijnen omdat er gebrek aan capaciteit is (o.a. door ziekte) dit is besproken op de bijeenkomst met het bestuur van de SHSEL op 17-12-2014. Ook is toen onze werkwijze uitgelegd aan het hoofdbestuur

Jan Goolkate en Jan Oldenhof

FINANCIEEL JAARVERSLAG

We kijken terug op een positief financieel 2014. Het jaar is afgesloten met (afgerond) € 4.650,00 als resultaat. In de begroting was uitgegaan van een tekort van € 1.420,00. Het resultaat is ten opzichte van de begroting verbeterd met € 6.070,00

In de begroting 2014 was rekening gehouden met verhoogde tarieven van de postbezorger voor zowel n Sliepsteen, als n Hoesbrief.

Marktonderzoek leerde dat een overstap naar een andere postverzorger voordelig uitkwam. Wel waren er enige aanloopp problemen in de bezorging. Regelmatig overleg moet deze problemen oplossen.

De contributies en abonnementen wijken weinig af van de begroting. Tegen het einde van het verslagjaar zijn een fors aantal abonnementen gestopt. Deels door opzegging, deels uitgeschreven wegens niet betalen.

De overige baten wijken nauwelijks af van datgene dat begroot was.

De lasten zijn, inclusief de hier voren genoemde verzendkosten, bijna € 6.000,00 binnen de begroting gebleven.

Onze participatie bij de uitgave van het boek “Dirk van der Meer” ging ten laste van het Publicatiefonds en de Format Enschede. De bijdrage voor het boek van Dr. W. Nijhof “Geschiedenis van Enschede, stad van strijd en stoom” kwam eveneens ten laste van het Publicatiefonds.

Peter Janssen
penningmeester

STICHTING HISTORISCHE SOCIËTEIT ENSCHEDE-LONNEKER

RESULTATENREKENING 2014

	uitkomst	begroting	uitkomst
	2014	2014	2013
		€	€
BATEN			
abonnementen	24.334,00	24.462,50	23.000,00
contributies	9.686,40	9.652,50	9.000,00
	34.020,40	34.115,00	32.000,00
overige inkomsten			
advertenties Sliepsteen	2.125,00	2.300,00	2.495,00
verkopen	1.656,74	1.500,00	1.000,00
diversen, o.a. voorg. jaren	183,69	500,00	900,00
cursus Geschiedenis Enschede	515,00	-	-
giften	20,50	-	-
andere inkomsten HKG	800,00	800,00	-
rente bankrekeningen	508,22	700,00	-
	39.829,55	39.915,00	36.395,00
LASTEN			
n Sliepsteen			
drukwerk	10.624,71	11.030,00	10.812,00
opmaak	6.050,00	6.050,00	6.050,00
verzending	5.380,43	8.000,00	4.860,00
	22.055,14	25.080,00	21.722,00
n Hoesbreef			
drukwerk	282,46	645,00	1.550,00
enveloppen	405,35		
verzending post	864,44	1.000,00	1.230,00
	1.552,25	1.645,00	2.780,00
overige kosten			
huur Prismare	3.688,51	3.510,00	3.465,00
sociëteit	1.455,95	2.000,00	3.055,00
wergroepen	336,71	2.300,00	1.000,00
HKG	839,57		
	6.320,74	7.810,00	7.520,00
bureaunkosten	3.362,98	3.250,00	1.900,00
ICT	1.396,73	2.200,00	1.250,00
onderhoud informatieborden	-	750,00	-
algemene kosten	491,95	600,00	500,00
	1.888,68	3.550,00	1.750,00
	35.179,79	41.335,00	35.672,00
SALDO	4.649,76	-1.420,00	723,00
	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>positief</i>

STICHTING HISTORISCHE SOCIËTEIT ENSCHEDE-LONNEKER
BALANS PER 31 DECEMBER

	2014	2013
	€	€
AKTIVA		
Kas	61	145
Banken	58.890	74.507
Inventaris archief	1	1
Kantoor inventaris	176	1
Oude nummers n Sliepsteen	1	1
Boeken Dirk van der Meer	pm	
Diverse vorderingen	1.423	1.490
Totaal aktiva	60.552	76.144
PASSIVA		
Eigen vermogen	10.898	11.921
onverdeeld exploitatiesaldo	-	-1.341
Publicatiefonds	29.000	35.450
Cato Elderinksfonds	1.064	1.064
Projekt Deurningerstraat	100	
Reserve HKG	-	196
Reserve stadsgeschiedenis	-	7.918
Nog te betalen kosten	5.911	7.101
Vooruitontvangen opbrengsten	13.579	13.836
Totaal passiva	60.552	76.144

STICHTING HISTORISCHE SOCIËTEIT ENSCHEDE-LONNEKER
BEGROTING 2015

	2015	2014
	€	€
BATEN		
abonnementen	22.712,50	24.462,50
contributies	9.517,50	9.652,50
	<u>32.230,00</u>	<u>34.115,00</u>
overige inkomsten		
advertenties Sliepsteen	2.000,00	2.300,00
verkopen	1.500,00	1.500,00
diversen	pm	500,00
andere inkomsten	800,00	800,00
rente bankrekeningen	400,00	700,00
	<u>36.930,00</u>	<u>39.915,00</u>
LASTEN		
n Sliepsteen		
drukwerk	11.030,00	11.030,00
opmaak	6.050,00	6.050,00
verzending	4.500,00	8.000,00
	21.580,00	25.080,00
n Hoesbrief		
drukwerk	645,00	645,00
verzending	750,00	1.000,00
	1.395,00	1.645,00
overige kosten		
huur Prismare	3.540,00	3.510,00
sociëteit	2.000,00	2.000,00
werkgroepen	1.700,00	2.300,00
onderhoud informatieborden	750,00	750,00
beheerskosten	3.050,00	3.850,00
ict	2.200,00	2.200,00
	<u>13.240,00</u>	<u>14.610,00</u>
	<u>36.215,00</u>	<u>41.335,00</u>
SALDO	715,00	-1.420,00
	positief	negatief